

een vriendschappelijk bezoek bracht aan de haven van Havana; aangezien deze toestand niet langer geduld kan worden, zooals uiteengezet is door den President der Vereenigde Staten in zijn Boodschap aan het congres, van 11 April 1898, waarover het Congres uitgenoodigd werd een besluit te nemen,

„wordt hierbij besloten door den Senaat en het Huis van Afgevaardigden van de Vereenigde Staten van Amerika, zitting houdende in Congres:

„1°. Dat het volk van het eiland Cuba is, en rechtens behoort te zijn, vrij en onafhankelijk;

„2°. Dat het plicht is van de Vereenigde Staten te verlangen, en dat de Vereenigde Staten hierbij verlangen, dat de Spaansche regeering overwijd haar gezag en bestuur over het eiland Cuba prijs geeft en haar strijdmacht te land en te water van Cuba en uit de Cubaansche wateren terugtrekt;

„3°. Dat den President van de Vereenigde Staten hierbij opgedragen en hij gemachtigd wordt de geheele krijgsmacht van de Vereenigde Staten ter zee en te land te gebruiken, en de militie van de verschillende Staten tot den werkelijken dienst op te roepen, voorzover noodig kan zijn om deze besluiten ten uitvoer te leggen;

„4°. Dat de Vereenigde Staten hierbij loochenen eenigerlei neiging of bedoeling te hebben om oppergezag, jurisdictie of bestuur uit te oefenen over het genoemde eiland, anders dan om daar de rust te herstellen; dat zij verklaren voornemens te zijn om, als dat tot stand gebracht is, de regeering en het bestuur van het eiland aan de bevolking van dat eiland over te laten.”

Over den op bevel van het Spaansche kabinet door maarschalk Blanco afgekondigden wapenstilstand in deze motie geen woord. Toch had ook deze tot de eischen behoord, door de regeering der Unie langs diplomatieken weg aan die van Spanje gesteld. Over wapenstilstand en Amerikaanschen bijstand aan de in *concentraciones* op het eiland saamgedreven, rampzalige plattelandsbevolking, was weken lang een levendige gedachtenwisseling gevoerd tusschen het ministerie Sagasta en den ambassadeur Woodford en het eind was geweest dat de maatregel betreffende de *reconcentrados* werd ingetrokken en de wapenstilstand afkondigd. Het oogenblik om het tot oorlog te drijven, was dus, zou men zeggen, slecht gekozen. De Paus had zijn bemiddeling, een oogenblik door bijna de geheele wereld als het wonder dat den oorlog zou voorkomen, beschouwd, door Amerika weliswaar zien afwijzen; maar Spanje had, hoe laat ook, zooveel toegegeven als met eenige redelijkheid kon worden verlangd.

Er moest nu eenmaal oorlog zijn. Verontwaardiging over de mishandeling der Cubanen was zeker ook wel een der motieven voor dien algemeenen Amerikaanschen wensch, maar lang niet het sterkste. Als zoodanig mag, geloof ik, aangemerkt worden, het door de Amerikanen als een blijvende vernedering gevoelde feit, dat nog altijd stukken van hun werelddeel als koloniën bezeten worden door Europeesche staten. *America for the Americans* sluit een aan Spanje behoorend Cuba, een aan Engeland behoorend Canada, zelfs een Engelsch, Fransch en Nederlandsch Guyana uit. De gelegenheid was nu schoon om een Europeesche natie van het Amerikaansche halfgrond